

Konferencija *HKO: znanje i kreativnost* – sažeci projekata

Projekt:	IURISPRUDENTIA - Unapređenje kvalitete obrazovanja na pravnim fakultetima osječkog, riječkog i splitskog sveučilišta
Korisnik:	Pravni fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku
Partneri:	Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Institut za razvoj obrazovanja

Provedba aktivnosti ovog projekta u širem smislu doprinijet će reformi sustava obrazovanja u skladu s potrebama tržišta rada, poboljšanju kvalitete obrazovnog sustava, usklađenosti s Europskim kvalifikacijskim okvirom te smanjenju nesrazmjera između stvarnih potreba tržišta rada i ishoda učenja na razini postojećih studijskih programa. Uključenost svih ciljnih skupina (nastavnog osoblja, poslodavaca i studenata) u procese unapređenja ljudskog kapitala u obrazovanju, istraživanju i razvoju iznimno je važan element projekta.

Kroz projekt će biti izrađena dva standarda kvalifikacija (jedan za integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij i drugi za stručni upravni studij) te djelomični standardi zanimanja. Osim toga, bit će unaprijeđena dva studijska programa (integrirani i stručni), kao i nastavničke kompetencije (kroz bolje upoznavanje i razumijevanje HKO-a i svih procesa koje on podrazumijeva).

U okviru projekta planira se održavanje seminara za nastavno osoblje (s ciljem unapređenja kompetencija i znanja te boljeg razumijevanja HKO-a), radionice (s ciljem dodatnog informiranja i edukacije članova radnih skupina u partnerskim institucijama o metodama izrade standarda zanimanja i standarda kvalifikacija) i okruglih stolova (po jedan okrugli stol partneri će organizirati u Osijeku, Splitu i Rijeci, okupljajući važne dionike iz područja prava i pravnih znanosti te s područja tržišta rada - predstavnike strukovnih udruga, komora, državnih, regionalnih i lokalnih institucija, zatim predstavnike poslodavaca, studenata i studentskih udruga).

Također, provest će se istraživanje na trima ciljnim skupinama: studentima, bivšim studentima (nedovoljna uključenost sadašnjih i bivših studenata u procese unapređenja kvalitete i relevantnosti programa za stjecanje kvalifikacije jedan je od temeljnih problema ove ciljne skupine) i poslodavcima (poslodavci, kao važan izvor informacija, bit će anketirani u okviru planiranih istraživanja te će izravno sudjelovati na okruglim stolovima, a prikupljene informacije omogućit će kreiranje relevantne baze podataka potrebne pri izradi standarda i unapređenju studijskih programa).

Uz to, među planiranim su aktivnostima i studijska putovanja (studijsko putovanje osnažit će iskustva partnera kroz posjete uglednim fakultetima koji su uspješno prošli procese prilagodbe svojih studijskih programa Europskom kvalifikacijskom okviru) i certificiranje standarda kvalitete (provedba procedure nabave usluge certifikacijske kuće).

Projekt: Pomorski menadžment za 21. stoljeće – održiv i inteligentan razvoj obalnog područja kroz razvoj standarda zanimanja i standarda kvalifikacije u području Pomorskog menadžmenta te unaprjeđenje istoimenoga sveučilišnoga diplomskog studija

Korisnik: Pomorski fakultet Sveučilišta u Splitu

Partneri: Lučka uprava Splitsko-dalmatinske županije, Udruga B4 (Stowarzyszenie B-4), Hrvatska udruga poslodavaca, Nautika Centar Nava d.o.o., Marine Kaštela d.o.o., Bav-AdriaYachting d.o.o., Plovput d.o.o.

Nezaposlenost mladih visokoobrazovanih ljudi predstavlja velik problem u Republici Hrvatskoj (36,3% nezaposlenih mladih u prvom kvartalu 2014.) i ukazuje na neprepoznavanje zahtjeva tržišta rada i trendova od strane kreatora obrazovnih programa u visokom obrazovanju.

Provedba ovoga projekta doprinijet će smanjenju toga problema razvijanjem standarda zanimanja na temelju suradnje s ključnim dionicima u poduzetničkom i javnom sektoru (kroz anketiranje i sudjelovanje u radnim skupinama), razvijanjem standarda kvalifikacija kroz aktivan rad nastavnika na zapisivanju ishoda učenja i kompetencija te moderniziranjem preddiplomskih i diplomskih studijskih programa pomorskog menadžmenta kroz osposobljavanje nastavnčkog osoblja koje ih izvodi. Svrha je povećanje zapošljivosti studenata sa stečenom kvalifikacijom u budućnosti.

Konkretno, planiraju se razviti dva standarda zanimanja (6. i 7. razine) iz područja pomorstva i dva standarda kvalifikacija (6. i 7. razine) iz područja pomorskog menadžmenta te podnijeti zahtjevi za njihov upis u Registar HKO-a. Također, bit će razvijena i dva studijska programa (preddiplomski i diplomski) iz pomorskog menadžmenta. Osim toga, planira se razviti klasterska mreža suradnika u području pomorskog menadžmenta i model studentske prakse kao nadzora ishoda učenja.

Standardi zanimanja i kvalifikacija uključivat će dodatnu specijalizaciju za održivo upravljanje pomorskim turizmom, čemu dodaju na važnosti podaci koji pokazuju da je najveći interes poslodavaca za radnicima u sektoru turizma (28,2%).

Projekt je usmjeren na skupinu od 329 studenata preddiplomskog i diplomskog studija pomorskog menadžmenta i 227 studenata preddiplomskog studija pomorskih tehnologija jahta i marina, koji su zbog neusklađenosti ishoda učenja s traženim kompetencijama bili suočeni sa smanjenim mogućnostima zapošljavanja nakon stjecanja kvalifikacije, što će biti značajno poboljšano provedbom ovog projekta.

Projekt: **Razvoj Kvalifikacija i Inovativnih metoda stjecanja Kompetencija u LOGistici i Pomorskom prometu – KIKLOP**

Korisnik: **Pomorski fakultet Sveučilišta u Rijeci**

Partneri: Udruga pomorskih agenata Hrvatske, Autotrolej d.o.o., Jadrolinija, Panalpina Croatia d.o.o., Zorović d.o.o., Pomorski fakultet Sveučilišta u Splitu

Projekt KIKLOP utemeljen je na potrebi za stalnim unapređenjem pomorskog (i prometnog) obrazovanja i obrazovnim programima koji su povezani s potrebama nacionalnog i svjetskog tržišta rada, istodobno prepoznatljivi u Europskom prostoru visokog obrazovanja te usklađeni sa svim zahtjevima Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, nacionalnog zakonodavnog okvira, međunarodnih konvencija itd. Studijski programi, sukladno načelima Bolonjske deklaracije, dosad su se prilagođavali pojedinim zahtjevima, ali nisu izrađeni u suradnji s poslodavcima. Također, nisu prepoznate ni stvarne potrebe tržišta rada za pojedinim zanimanjima.

Ideja projekta proizašla je iz potrebe za identificiranjem novih znanja i zanimanja koja nisu sistematizirana na nacionalnom tržištu rada niti su kompetencije za takva zanimanja prepoznate i uvrštene u kurikulume te potrebe za stvaranjem inovativnog obrazovanja temeljenog na razvoju okruženja za e-učenje koje omogućava dohvat, vizualizaciju i interakciju s uslugama okruženja neovisno o lokaciji, vremenu i prostoru.

Cilj je projekta KIKLOP ponuditi kvalitetno, učinkovito i inovativno visoko obrazovanje na Pomorskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci, zadržavajući pritom fleksibilnost spram tehničko-tehnoloških i socioekonomskih promjena u sektoru pomorskog prometa i logistike.

U okviru projekta bit će izrađeno 20 standarda zanimanja temeljenih na analizi sadašnjih i budućih potreba tržišta rada u okviru izrade profila sektora pomorski promet i logistika te pet standarda cjelovitih kvalifikacija u području logistike i pomorskog prometa. (Dosad je definirano 20 zanimanja i strukturirane su *online* ankete za pojedina zanimanja.)

Također, unaprijedit će se pet preddiplomskih sveučilišnih studija (Nautika i tehnologija prometa, Brodostrojarstvo, Elektroničke i informatičke tehnologije u pomorstvu, Logistika i menadžment u pomorstvu i prometu, Tehnologija i organizacija transporta), koji su strukturirani u skupovima ishoda učenja odgovarajuće razine i iskazani u ECTS bodovima u skladu s odgovarajućim standardima kvalifikacija.

Uz to, razvit će se okružje za e-učenje i 15 e-kolegija, što doprinosi razvoju inovativnog obrazovanja. (Trenutno se radi na razvoju e-okruženja i definiranju uvjeta za e-kolegije.)

Isto tako, radit će se na unapređenju kompetencija nastavnika kroz provedbu programa stručnog i kontinuiranog usavršavanja nastavnika u programu učenja i poučavanja u visokoškolskoj nastavi, radu sa specijalističkim softverskim platformama korištenim u sklopu nastavnog programa te primjeni inovativnih metoda poučavanja u području e-učenja.

Projekt: Razvoj nacionalnoga standarda kvalifikacije za učitelje kao podloge za uvođenje sustava licenciranja učitelja

Korisnik: Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

Partneri: Institut za društvena istraživanja, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Glavni cilj ovoga projekta bio je doprinijeti razvoju Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira (HKO-a) izradom nacionalnoga standarda kvalifikacije za učitelje. Specifični ciljevi projekta bili su doprinos razvoju standarda kvalifikacije za učitelje kao podloge procesu uvođenja licenciranja te definiranje ishoda učenja kojima će se dokazati primjenjivost standarda kvalifikacije u postupku licenciranja.

Na temelju prethodnog iskustva planirana je izrada djelomičnoga standarda kvalifikacije za učitelje zasnovanoga na kompetencijskom pristupu, pri čemu se predloženi skupovi ishoda učenja prepoznaju kao opće profesionalne kompetencije koje trebaju steći i primjenjivati svi učitelji u sustavu osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja nakon završetka pripravnštva. Prijedlog je da se djelomični standard kvalifikacije od 60 ECTS bodova sastoji od sedam skupova ishoda učenja s 53 ishoda učenja. Skupovi ishoda učenja su: 1. Učenje i poučavanje (13 ishoda učenja), 2. Vrednovanje (7 ishoda učenja), 3. Okruženje za učenje (7 ishoda učenja), 4. Suradnja u školi, s roditeljima i zajednicom (7 ishoda učenja), 5. Obrazovni sustav i organizacija škole (7 ishoda učenja), 6. Profesionalna komunikacija i interakcija (6 ishoda učenja) i 7. Profesionalnost i profesionalni razvoj (6 ishoda učenja).

Ovaj projekt realiziran je u okviru Instrumenta pretprijetne pomoći (IPA) u razdoblju od kolovoza 2014. do veljače 2015. godine. Ukupna vrijednost projekta iznosila je 336.345,14 eura. Projekt je rezultirao prijedlogom nacionalnoga standarda kvalifikacije za učitelje i pratećim priručnikom za sudionike odgojno-obrazovnoga sustava. Partneri projekta bili su Institut za društvena istraživanja, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i dvije škole. Voditeljica projekta bila je mr. sc. Alenka Buntić Rogić, a eksperti uključeni u njegovu realizaciju bile su prof. dr. sc. Vlasta Vizek Vidović i prof. dr. sc. Vlatka Domović.

Projekt: **Razvoj standarda kvalifikacija i preddiplomskih studijskih programa na Tekstilno-tehnološkom fakultetu**

Korisnik: **Tekstilno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu**

Partneri: Sveučilište u Zagrebu CSPA i CeZaN, Fakultet organizacije i informatike Varaždin, Sveučilišni računski centar Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska udruga poslodavaca, Hrvatski inženjerski savez tekstilaca

Svrha ovoga projekta je unapređenje kvalitete visokog obrazovanja u području tekstilne tehnologije i inženjerstva te tekstilnog i modnog dizajna kroz razvoj i provedbu Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira.

U okviru projekta planiraju se izraditi standardi zanimanja i standardi kvalifikacija iz sektora tekstila i kože te razviti novi studijski preddiplomski programi (uz primjenu HKO-a i prema uzoru na etablirane ustanove za visoko obrazovanje koje su izradile studijske programe u skladu s kvalifikacijskim okvirima svojih zemalja i Europskim kvalifikacijskim okvirom). Također, radit će se na unapređenju nastavničkih kompetencija nastavnika na Tekstilno-tehnološkom fakultetu.

Konkretno, bit će razvijeno šest standarda zanimanja: za zanimanja *tekstilno – mehanički inženjer, tekstilno – kemijski inženjer, inženjer odjevne tehnologije, dizajner tekstila i odjeće, industrijski dizajner tekstila i odjeće* te *dizajner obuće i kožne galanterije*.

Također, razvit će se tri standarda kvalifikacija: za kvalifikacije *sveučilišni prvostupnik tekstilne tehnologije i inženjerstva, sveučilišni prvostupnik industrijskog dizajna tekstila i odjeće* te *sveučilišni prvostupnik modnog dizajna tekstila i odjeće*.

Osim toga, cilj je razviti i tri nacrtu novih studijskih programa: preddiplomski program za sveučilišne prvostupnike tekstilne i odjevne tehnologije, preddiplomski program za sveučilišne prvostupnike industrijskog/funkcionalnog dizajna te preddiplomski program za sveučilišne prvostupnike modnog dizajna i odjeće.

Uz to, u okviru projekta unaprijedit će se nastavničke kompetencije nastavnika Fakulteta te povećati kvalificiranost i prolaznost studenata TTF-a za 5%. Predviđa se uvođenje obavezne studentske prakse, čime će studenti steći dodatne kompetencije potrebne za zapošljavanje.

Projekt: **Razvoj i primjena Hrvatskog kvalifikacijskog okvira u području visokog obrazovanja građevinskih inženjera**

Korisnik: **Građevinski fakultet Osijek**

Partneri: Građevinski fakultet Zagreb, Građevinski fakultet Rijeka, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije Split

Cilj projekta je uskladiti studije građevinarstva s novim potrebama, standardima kvalifikacija za postizanje društveno prihvatljive razine znanja, novim alatima i novim modelima obrazovanja usklađenim sa strateškim i razvojnim ciljevima te potrebama tržišta rada, što se planira postići na nekoliko načina.

Izradit će se standardi kvalifikacija za sveučilišni preddiplomski i sveučilišni diplomski studij građevinarstva, planirani sinergijskom snagom svih građevinskih fakulteta u Hrvatskoj – u Osijeku, Zagrebu, Rijeci i Splitu.

Osim toga, unaprijedit će se i modernizirati postojeći studijski program temeljeni na ishodima učenja i usklađeni s odgovarajućim standardima kvalifikacija.

Također, unaprijedit će se nastavničke kompetencije obrazovanjem nastavnika za nove vidove učenja.

Aktivnosti planirane u okviru projekta uključuju stručno usavršavanje poučavatelja u području HKO-a, razvoj modela obavljanja stručne prakse, analizu područja građevinske struke (analitičke podloge), stručno usavršavanje članova radnih skupina u području HKO-a, izradu standarda kvalifikacija i unapređenje postojećih studijskih programa, stručno usavršavanje nastavnika za primjenu suvremenih tehnologija poučavanja i organizaciju okruglog stola „Vizija inženjerskog obrazovanja“.

Do danas su realizirane aktivnosti stručnog poučavanja 30 članova projektnog tima - koordinatora izrade standarda kvalifikacija i voditelja radnih skupina za izradu standarda kvalifikacija - o Hrvatskome kvalifikacijskom okviru te aktivnosti vezane za razvoj modela stručne prakse (MOST), u čijoj provedbi sudjeluje 120 studenata svih građevinskih fakulteta.

Snaga projekta je partnerstvo svih četiriju građevinskih fakulteta u Republici Hrvatskoj, koje omogućuje sveobuhvatni pristup izradi standarda kvalifikacija i definiranje ishoda učenja na nacionalnoj razini. Na ovaj način ostvaruje se cjelovitost u primjeni mehanizama koje pruža Hrvatski kvalifikacijski okvir.

Projekt: **RURAL-ENO-GASTRO (REG): Stručno obrazovanje u funkciji održivog razvoja**

Korisnik: **Veleučilište u Požegi**

Partner: Veleučilište u Slavanskom Brodu

U sklopu projekta RURAL–ENO-GASTRO (REG) postoji potreba za istraživanjem kao nadopunom kontinuiranom razvoju i unapređivanju kurikuluma stručnog studija vinogradarstva-vinarstva-voćarstva i stručnog studija prehrambene tehnologije. Osvremenjivanje sustava prijenosa znanja na Veleučilištu odvija se u duhu Hrvatskoga klasifikacijskog okvira i pod utjecajem doktrine *Triple Helix*.

Veleučilišta u Požegi i Slavanskom Brodu odlučila su poduzeti dodatne napore kako bi dobila pravovaljane, aktualne i konkretne podatke od strane gospodarstvenika, koji bi analizom bili pretvoreni u informacije te integrirani u kurikulume. Analiza se provodi u šest županija (regija Slavonija) s ciljem intervjuiranja 120 gospodarstvenika. Motivi za istraživanje temelje se na želji da se identificiraju aktualne, nužne i prijeko potrebne kvalifikacije koji oni traže kod svojih djelatnika. Na temelju analize potrebe za znanjem i vještinama osuvremenit će se kurikulumi navedenih stručnih studija. Svrha ovih napora Veleučilišta u Požegi i Veleučilišta u Slavanskom Brodu je da studenti steknu kompetencije koje su uistinu konkurentne na tržištu rada.

Istraživanje je osmišljeno s namjerom da poslodavci aktivnije sudjeluju u definiranju znanja i vještina koje Veleučilište prenosi svojim polaznicima. Namjera je stvoriti mrežu suradnje gospodarstvenika, postojećih studenata i alumnija. Od planiranih rezultata istraživanja očekuje se višenamjenska i dugoročna korist. Osim što se prikupljaju informacije koje mogu poslužiti kao smjernice za doradu postojećih kurikuluma, ovim istraživanjem otvara se i dijalog između gospodarstva i visokog obrazovanja. Spomenuta analiza postojećih potreba predstavlja početnu stavku za dugoročnu suradnju sa sinergijskim učinkom. Naravno, krajnji korisnici i središte svih aktivnosti su studenti, čija je dobrobit i osnovna motivacija za provedbu projekta.

Projekt: **TARGET - Uspostava visokoobrazovnih standarda kvalifikacija i zanimanja u sektoru rudarstva, geologije i kemijske tehnologije**

Korisnik: **Rudarsko-geološko-naftni fakultet Sveučilišta u Zagrebu**

Partneri:

Projekt TARGET usmjeren je na rješavanje problema nepostojanja sustava osiguranja kvalitete u visokom obrazovanju u sektoru rudarstva, geologije i kemijske tehnologije u Republici Hrvatskoj, nemogućnosti usporedbe kvalifikacija stečenih na različitim visokoobrazovnim institucijama u RH i EU te neprepoznatljivosti tih kvalifikacija na hrvatskom i europskom tržištu rada.

Postojeći studijski programi na preddiplomskoj i diplomskoj razini na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu te Fakultetu kemijskog inženjerstva i tehnologije ne proizlaze iz standarda kvalifikacija i njima pripadajućih ishoda učenja te ne udovoljavaju potrebama tržišta rada na nacionalnoj i europskoj razini. Uz to, nastavno osoblje ne posjeduje u potpunosti adekvatne nastavničke kompetencije potrebne za definiranje ishoda učenja, što je preduvjet za definiranje standarda kvalifikacije i uspješnu uspostavu Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira.

Iz tog razloga, u okviru projekta bit će izrađeni standardi zanimanja te standardi kvalifikacija u sektoru i predani zahtjevi za njihov upis u Registar Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira. Konkretno, izradit će se osam standarda zanimanja i petnaest standarda cjelovitih kvalifikacija s pripadajućim ishodima učenja 6. i 7. razine.

Također, unaprijedit će se postojeći studijski programi na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu i Fakultetu kemijskog inženjerstva i tehnologije, i to petnaest postojećih studijskih programa na preddiplomskoj i diplomskoj razini.

Nadalje, unaprijedit će se nastavničke kompetencije nastavnika na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu i Fakultetu kemijskog inženjerstva i tehnologije, kao i kompetencije studenata.

Ciljne skupine projekta su studenti preddiplomskih i diplomskih studija, nastavnici koji će steći i unaprijediti nastavničke kompetencije te sektorske tvrtke i poslodavci čije će se potrebe ispitivati i koji će definirati kompetencije potrebne kod zaposlenika.